

Αθήνα, 28/9/2026
Α.Π.: 134

Για τη νέα Υπουργική Απόφαση για τα Κυλικεία και η συζήτηση για την παιδική παχυσαρκία

Η νέα υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β 3060/02.06.2026 και ΦΕΚ Β 5578/15.09.2026) για τα σχολικά κυλικεία παρουσιάζεται ως ένα πλέγμα μέτρων κατά της παιδικής παχυσαρκίας.

Σε μια χώρα όπως η δική μας η οποία κατατάσσεται τρίτη (3η) πανευρωπαϊκά στην παιδική παχυσαρκία είναι εξαιρετικά ισχυρή ανάγκη να δοθούν ερμηνείες και απαντήσεις για τις αιτίες του φαινομένου με τρόπο επιστημονικό και ουσιαστικό. Για αυτό και η αναζήτηση της αιτίας, με τρόπο μονοδιάστατο, είναι μάλλον παράδοξο να αναζητηθεί στα κυλικεία και απαιτεί βαθύτερη διερεύνηση. Συγκεκριμένα:

- **Χιλιάδες σχολεία στερούνται γυμναστηρίων και βασικού εξοπλισμού**, την ώρα που η οργανωμένη άθληση έχει μετατραπεί σε ακριβό αγαθό μέσω συνδρομών σε σωματεία, εν μέσω παντελούς απουσίας δημόσιων, δωρεάν προγραμμάτων άσκησης.
- **Δράσεις όπως η Αγωγή Υγείας υλοποιούνται υποχρεωτικά εκτός ωραρίου**, χωρίς καμία κρατική κάλυψη για υπερωρίες ή αναλώσιμα, βασιζόμενες αποκλειστικά στο μεράκι των εκπαιδευτικών.
- **Απουσιάζει ένα οργανωμένο, δωρεάν κρατικό πρόγραμμα σίτισης** στα σχολεία υπό την επιστημονική καθοδήγηση διαιτολόγων.
- **Η ακρίβεια αναγκάζει τις οικογένειες** να επιλέγουν τρόφιμα με γνώμονα το χαμηλό κόστος και όχι τη διατροφική αξία.

Οι δημόσιες πολιτικές θα πρέπει να επικεντρωθούν πραγματικά στην υγεία των παιδιών και για αυτό οι πολιτικές θα έπρεπε να επικεντρώνονταν πρώτα στη φυσική αγωγή, στις αθλητικές υποδομές και στη στήριξη του οικογενειακού εισοδήματος και μετά στο κυλικείο.

Πώς όμως διαμορφώνεται η πραγματικότητα;

Το πρόβλημα εντείνεται στη νέα ΥΑ από τη φύση των νέων προδιαγραφών που θέτει και οι οποίες έχουν προκαλέσει δικαιολογημένες αντιδράσεις. Δεν πρόκειται για γενικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων, αλλά για εξαιρετικά λεπτομερείς απαιτήσεις σε βάρη, συσκευασίες και μορφές διάθεσης προϊόντων, προδιαγραφές τόσο συγκεκριμένες, που ελάχιστοι μπορούν πραγματικά να τις καλύψουν. Ποιοι, αλήθεια, διαθέτουν ήδη έτοιμα τυποποιημένα προϊόντα και οργανωμένα δίκτυα διανομής, ικανά να καλύψουν αυτές τις «φωτογραφικές» απαιτήσεις; Σίγουρα όχι οι μικροί κυλικειάρχες. Οι μικρές επιχειρήσεις και οι τοπικοί παραγωγοί αποκλείονται στην πράξη από τη συνεργασία με τα κυλικεία, ενώ πίσω από την επίκληση της υγιεινής διατροφής φαίνεται να ενισχύεται αποκλειστικά η θέση των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων του κλάδου τροφίμων. Όχι τυχαία, άλλωστε, προβλέπεται στη νέα ΥΑ και η δυνατότητα λειτουργίας **αυτόματων πωλητών** όπου δεν υπάρχει κυλικείο, μηχανημάτων που εξ ορισμού αποκλείουν τα φρέσκα προϊόντα υπέρ των βιομηχανικών σνακ, εκμηδενίζοντας παράλληλα την ανθρώπινη επαφή, τη ζωντανή επικοινωνία και τη στοιχειώδη εξατομικευμένη μέριμνα για μαθητές με τροφικές ιδιαιτερότητες ή αλλεργίες.

Το βαρύτερο πλήγμα, ωστόσο, είναι διοικητικό και οικονομικό. Η απόφαση επιβάλλει ένα ασφυκτικό πλέγμα καταγραφών, αρχείων, πιστοποιήσεων, εκπαιδεύσεων, πρόσθετου εξοπλισμού

και συνεχούς τεκμηρίωσης, στο οποίο δύσκολα μπορεί να ανταποκριθεί ένας αυτοαπασχολούμενος επαγγελματίας που λειτουργεί μόνος του ένα σχολικό κυλικείο, ακόμη κι όταν διαθέτει ήδη πιστοποιημένη εκπαίδευση πολλών ωρών και τηρεί άριστα τις υγειονομικές του υποχρεώσεις. Πολλά σχολεία, εξάλλου, δεν διαθέτουν καν τις κτιριακές υποδομές και προδιαγραφές που θα επέτρεπαν την προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις, με αποτέλεσμα ένα μικρό κυλικείο να βρίσκεται σε διαρκή κίνδυνο προστίμων και κυρώσεων, για κάτι που ουσιαστικά δεν μπορεί να ελέγξει.

Τα 4.300 σχολικά κυλικεία της χώρας λειτουργούν βάσει συμβάσεων που υπογράφηκαν υπό εντελώς διαφορετικές οικονομικές συνθήκες. Μετά από μια επταετία ενεργειακής και οικονομικής κρίσης, το λειτουργικό κόστος έχει εκτιναχθεί και η αγοραστική δύναμη των οικογενειών έχει συρρικνωθεί δραστικά. Σύμφωνα με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Κυλικείων (ΠΟΚΔΙΣ) πάνω από 350 κυλικεία έχουν ήδη κλείσει, προκαλώντας, άθελά τους φυσικά, μεγάλα προβλήματα στη σχολική καθημερινότητα. Η νέα διάταξη, προσθέτοντας κόστος πάνω σε όρους που έχουν ήδη ανατραπεί, έχει καταστήσει τη λειτουργία πολλών κυλικείων μη βιώσιμη, ενώ ανεβάζει τις τιμές των προϊόντων πέρα από τις δυνατότητες του μαθητικού χαρτζιλικιού.

Ήδη μεγάλες βιομηχανίες αξιοποίησαν την κατάσταση: το φρέσκο γάλα π.χ. μειώθηκε στο μισό (από τα 500 ml στα 250 ml), διατηρώντας δυσανάλογα υψηλή τιμή ανά συσκευασία ή τα υγιεινά σνακ όπως τα αποξηραμένα φρούτα και οι ξηροί καρποί συρρικνώθηκαν από τα 50 στα 30 γραμμάρια (μείωση 40%), εκτινάσσοντας το κόστος ανά κιλό λόγω των ειδικών συσκευασιών.

Η νέα ΥΑ, πίσω από τη ρητορική της υγείας, διαμορφώνει όρους τέτοιους που απειλούν να οδηγήσουν στην εξαφάνιση έναν ολόκληρο κλάδο μικρών επαγγελματιών, χωρίς να λύνει τίποτα από όσα υποτίθεται ότι αντιμετωπίζει.

Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουμε από πρώτο χέρι την ανάγκη ύπαρξης και λειτουργίας κυλικείου στο σχολείο μας. Αποτελεί σημαντικό παράγοντα, σημαντικό κρίκο μίας ομαλής, σχολικής καθημερινότητας, συμβάλλει ουσιαστικά ώστε να μπορεί να πραγματοποιηθεί, χωρίς περισπασμούς, η εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι χαρακτηριστικό πως εκεί που τα κυλικεία δεν υπάρχουν παρατηρούνται καθημερινά μια σειρά προβλήματα, όπως μαθητές/τριες που αναζητούν φαγητό από μαγαζιά εκτός σχολείου κ.α. Την ίδια στιγμή, το Υπουργείο Υγείας στην ερμηνευτική του εγκύκλιο (παρ. 4.3, ΑΔΑ: Ψ6ΖΧ465ΦΥΟ-Ω4Γ) επιλέγει να διαχειριστεί την κατάσταση με απαγορεύσεις για delivery και εξόδους μαθητών, μετατρέποντας τους εκπαιδευτικούς σε μηχανισμό επιτήρησης αντί να εξασφαλίσει τη λειτουργία των κυλικείων.

Καλούμε την κυβέρνηση να εγκαταλείψει μια πολιτική που λειτουργεί με σχεδόν επικοινωνιακούς, αν όχι προσχηματικούς όρους που δεν απαντούν στα προβλήματα και να σκύψει πάνω από τα προβλήματα των μικρών κυλικείων, που στενάζουν και οδηγούνται σε κλείσιμο με ταχείς ρυθμούς.

Για το ΔΣ της ΟΛΜΕ

Ο Πρόεδρος
Ανδρέας Καργόπουλος

Η Γενική Γραμματέας
Φανή Πύρζα

